

*Homilija Svetoga Oca Lava XIV. povodom blagdana rođenja Blažene Djevice Marija
7.9.2026.*

Draga braćo i sestre,

kao što se sjećate, već sam “u prvim danima svojega pontifikata osjetio dužnost i duboku želju doći u Genazzano, u Svetište Djevice Marije Dobroga Savjeta koja me je tijekom cijeloga života pratila svojom majčinskom prisutnošću, svojom mudrošću i primjerom ljubavi prema Sinu, koji je uvijek središte moje vjere” (zapis u Knjizi dojmova svetišta, 10. svibnja 2025.).

S radošću sam ponovno ovdje da s vama proslavim bdjenje uoči blagdana Rođenja Presvete Djevice Marije i da Malenoj Mariji povjerim sve ono što se u ovom siromašnom i veličanstvenom čovječanstvu još uvijek rađa: krhko poput mladice, a ipak znak Božje vjernosti. Da, Marija je zora novoga dana, našega svijeta konačno oslobođenoga od zla. I ovdje smo uz Nju, okupljeni oko oltara s kojega nam dolazi spasenje i preobražava nas u sinove i kćeri u Sinu. Molimo ju za Njezin dobri savjet kako bismo prihvatili Božju riječ, sačuvali ju u sebi i donijeli ju na svjetlo u hrabrim i mudrim odlukama, u istinskom obraćenju.

Predragi, na ovome mjestu drevne augustinske prisutnosti osvrnut ću se na upravo naviještena biblijska čitanja uz pomoć svetoga Tome iz Villanove, augustinskog redovnika i biskupa koji je, posvećujući svoj život služenju siromasima, duboko proniknuo u istinu vjere. Znao je prepoznati paradoks Marijine malenosti i, mogli bismo reći, Njezine neznatnosti, koja je ipak postala središnja u naumu spasenja.

Zapitajmo se: što je u vrijeme Joakima i Ane značilo rođenje jedne djevojčice? Sveti Toma prodiše duboko u otajstvo: “Mnogo sam puta razmišljao”, piše, “i pitao se zašto nam evanđelisti, koji su tako opširno govorili o svetom Ivanu Krstitelju i apostolima, tako sažeto donose povijest Djevice Marije koja sve nadilazi svojim životnim putem i veličinom osobe. Zašto nam, pitam se, nije opisan način Njezina začeca, rođenja, odgoja, Njezine navike, krjeposti koje su ju krasile, kakav je ljudski odnos imala sa svojim Sinom, kako se prema Njemu odnosila, kako je živjela s apostolima nakon Njegova uzašašća? Sve je to bilo važno i vjernici bi to čitali s osobitom pobožnošću, a i običnom bi puku bilo drago. O, evanđelisti, vama se obraćam! Zašto ste nas svojom šutnjom lišili tako velike radosti? Zašto ste izostavili tako radosne, toliko očekivane i tako ugodne pojedinosti?” (Sabrana djela VII, 266,8).

U tim riječima nalazimo važan poticaj za našu vjeru: propitivati Sveto pismo i njegove pisce, razgovarati s tekstom i stupati u dijalog sa svjedocima objave kao s prijateljima. Doista, mi smo “sugrađani svetih i ukućani Božji” (Ef 2,19), a od same Marije učimo se mudrosti koja razgovara s Bogom, koja postavlja pitanja (usp. Lk 1,34) i tumači događaje čuvajući ih brižno u svome srcu (usp. Lk 2,19.51). Evanđelje po Mateju, međutim, čini se da svojom šutnjom daje za pravo svetomu Tomi iz Villanove. Čuli smo ga: o Mariji spominje Njezinu prisutnost, ali ne prenosi ni jednu Njezinu riječ. Ipak, sama Marijina prisutnost, i prisutnost Sina u Njoj, pokreće cijelu povijest: Josipovu povijest i povijest cijeloga njegova doma. Marijina prisutnost izaziva svojevrsni skok u rodoslovlju, neočekivanu novost sposobnu promijeniti ne samo očekivanja nego i predvidive postupke jednoga čovjeka.

Ono što Josip sluša, ono što odlučuje i ono što čini, zapravo je odgovor Bogu i Marijinoj prisutnosti, Njezinoj potpunoj različitosti koja nadilazi svaki mogući govor i pripovijedanje. U Mariji spasenje nalazi svoj dom: Bog s nama!

Naš sveti Toma dalje piše:

“Kad razmišljam o tome zašto nije napisana knjiga o Djevičnim djelima, kao što jest o Pavlovim, na um mi dolazi samo jedno: tako se svidjelo Duhu Svetomu. Evanđelisti su o Njoj šutjeli upravo zato što je sva Djevičina slava, kako čitamo u psalmu, bila u Njoj samoj (usp. Ps 45,14, Vulgata); mogla se više naslutiti nego opisati. Kao sažetak cijele Njezine povijesti dovoljno je ono što izražava sam naslov: da se od Nje rodio Isus. Što još želiš znati? Što još tražiš u Djevici? Dovoljno ti je znati da je Ona Majka Božja” (isto).

Draga braćo i sestre, pred ovim otajstvom osjećamo gotovo vrtoglavicu: na njega se nije moguće naviknuti! Slavimo Rođenje djevojčice koja je pozvana postati Majkom svojega Stvoritelja, Majkom Boga koji spašava. A ipak, rađa se jednostavno jedno dijete, poput kćeri i unuka koje držimo u naručju.

Danas joj pridajemo uzvišene i plemenite naslove Djevice Marije i Kraljice, ali Božji je put bio i ostao jednostavniji i tiši, a ništa manje snažan i preobražavajuć. To je put samoga Isusa, “prvorođenca među mnogom braćom” (Rim 8,29).

Kao i Marija, i mi smo “predodređeni da budemo suobličeni slici Njegova Sina” (isto): po milosti, dakako, ali tako da želimo i biramo Njegov put, Njegove odluke i Njegov hod više nego bilo koji drugi. U Isusu Kristu Bog je izabrao najponiznije povijesne okolnosti i najponiznije

stvorenje kako bi očitovao novost svojega Kraljevstva, u kojemu nema mjesta sili i nadmoći, a svemoć se očituje kao stvaranje, služenje i briga za život.

Sveti Toma iz Villanove potom dodaje:

“Pusti mašti da poleti, proširi granice razumijevanja i naslikaj u dubini svoje duše djevojku najčišću, najrazboritiju, najljepšu, najpobožniju, najponizniju, najblažu, punu svake milosti, prebogatu svetošću, urešenu svim krjepostima, obdarenu svim karizmama, posve ugodnu Bogu; uvećaj tu sliku koliko možeš, zamisli koliko god si kadar” (isto).

Sveti Toma poziva nas na ovu divnu vježbu mašte. I primjećuje:

“Duh Sveti nije ju opisao u pisanome obliku, nego je čekao da ju ti oslikaš u svojoj nutrini” (isto, VII, 266,9).

Draga braćo i sestre, upravo je tako: u kontemplativnoj molitvi poprima oblik ono o čemu nam svijet ne govori, ali već postoji; ono što je još nevidljivo, a u sebi nosi novu vrstu snage. To nije mašta u ispraznome smislu, nego proročka vizija. To nam je potrebno u vremenima razaranja i nesigurnosti kako bismo prepoznali Božje djelo i služili mu. Prorok Mihej u malenom Betlehemu naslutio je dolazak Kralja mira po kojemu će ljudi napokon sigurno prebivati na zemlji (usp. Mih 5,1-4). A danas smo u Zornoj molitvi, obraćajući se malenoj Mariji, molili da “slavlje Njezina Rođenja umnoži u nama mir”.

Da, predragi, želimo zamišljati mir, proširiti granice svojega razumijevanja i oslikati ga u svojoj duši kako bismo prepoznali da već postoji, prihvatili ga i služili mu. Mir je Božji dar, dah Uskrsloga, djelo Duha Svetoga.

Dopustimo da mir raste u nama. Tada će proklijati i u svijetu.

A Majka Dobroga Savjeta pratit će nas u tom poslanju.